

ЗАКОН ЗА ХРАНИТЕ

Обн. ДВ. бр.90 от 15 Октомври 1999г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Ноември 2003г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Този закон урежда:

1. изискванията към храните и тяхната безопасност, опаковане, етикетиране и представяне;
2. условията и реда за производство и търговия с храни;
3. правата и задълженията на лицата, които произвеждат или търгуват с храни;
4. правомощията на държавните органи за регулиране и контрол на производството и търговията с храни;
5. функциите и правомощията на професионалните организации на производителите на храни и на Българска асоциация хранителна и питейна индустрия (БАХПИ), възложени им с този закон.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Законът има за цел да осигури спазването на изискванията за производство и търговия с храни с оглед защита на здравето и интересите на потребителите, предотвратяване на действия по отношение на храните, които могат да заблудят потребителите, и създаване на възможност на потребителите да упражняват правото си на информиран избор на храни, предлагани на пазара.

Чл. 2. (1) По смисъла на този закон храна е всяко вещество или продукт, предназначен за човешка консумация, независимо дали е преработен, частично преработен или непреработен.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Храни са и напитките, дъвката и всяко вещество, включително и водата след излизането ѝ от водоснабдителните съоръжения при крайния консуматор, вложена в храната при нейното производство, приготвяне или обработка, както и бутилираната минерална и трапезна вода.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Не са храни по смисъла на този закон:

1. храните за животни (фуражите);
2. живите животни;
3. растенията, преди прибиране на реколтата;
4. лекарствата по смисъла на Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина;
5. наркотичните и психотропните вещества по смисъла на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите;
6. тютюнът и тютюневите изделия по смисъла на Закона за тютюна и тютюневите изделия;

7. виното и спиртните напитки;
8. козметичните продукти;
9. остатъците и замърсителите;
10. небутилираната натурална минерална, изворна и трапезна вода.

Глава втора. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ХРАНИТЕ

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) На пазара се предлагат само храни, които отговарят на изискванията на този закон, имат хранителна стойност не по-ниска от тази, произтичаща от утвърдения им състав, и са безопасни за човешкото здраве.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Специфичните изисквания към групи храни, конкретни храни и към стоки, имитиращи храни, се определят с наредби на Министерския съвет.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Нови храни или хранителни съставки са тези, които не са били предлагани в търговската мрежа за консумация от човека и спадат към една от следните категории храни или хранителни съставки:

1. съдържащи или състоящи се от генетично модифицирани организми;
2. произведени от генетично модифицирани организми, без да ги съдържат;
3. с нова или целенасочено изменена първична молекулна структура;
4. състоящи се от или изолирани от микроорганизми, гъби или водорасли;
5. състоящи се от или изолирани от растения и животни, които не са традиционно култивирани или отглеждани като източници на храни и нямат история на безопасна употреба като храни или хранителни съставки;
6. произведени чрез прилагане на нетрадиционен за тях производствен процес, който води до значителни промени в състава или структурата им, при което настъпват промени в тяхната хранителна стойност, метаболизъм или количеството на нежелани вещества в тях.

(2) Новите храни и хранителни съставки не трябва да:

1. представляват опасност за здравето на потребителя;
2. заблуждават потребителя;
3. се различават от храните и хранителните съставки, които са предназначени да заместят, по отношение на хранителната им стойност.

Чл. 4б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Министерският съвет определя с наредба изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, условията и реда за използване на методите за обработка на натуралните минерални и изворни води и за внос на минерални води.

(2) Лицата, които извършват обработка на натурална минерална и изворна вода, предназначена за бутилиране, уведомяват министъра на здравеопазването за методите, които използват при обработката, и представят необходимите документи, определени в наредбата по ал. 1.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министерът на здравеопазването съгласувано с министъра на земеделието и горите определя с наредби хигиенните норми за максимално допустимото съдържание на различни замърсители в храните.

(2) Забранява се производството и търговията с храни, които съдържат замърсители над нормите, определени по реда на ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) При производството на храни не се разрешава влагането на семена, предназначени за посев, когато са обработени с продукти за растителна защита.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Влагането на добавки и ароматични продукти и употребата на разтворители и други спомагателни вещества при производството на храни се допуска, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) е доказана необходимостта от използването им за постигане на определен технологичен ефект;

2. те не са опасни за здравето на потребителите в количествата, в които се използват;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) използването им не води до заблуда на потребителя по отношение на вида и характеристиките на храната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министерът на здравеопазването съгласувано с министъра на икономиката и с министъра на земеделието и горите определя с наредби:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) видовете добавки, ароматични продукти, разтворители и други спомагателни вещества, които могат да се използват при производството на храни, и допустимите максимални концентрации за някои от тях в готовите храни;

2. специфичните критерии и изисквания за чистота на добавките и ароматичните продукти, предназначени за влагане в храните;

3. (доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) условията и реда за разрешаване използването на разтворители и други спомагателни вещества, на нови добавки, както и за разширяване обсега на прилагане на вече разрешена добавка;

4. суровините, добавките и спомагателните вещества за производство, съхраняване и използване на ароматичните продукти;

5. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) информацията, свързана с добавките и ароматичните продукти, която трябва да се отбелязва върху опаковката им, в съпровождащата ги документация и върху храните, в които те са вложени;

6. процедурите за вземане на проби и методите на анализ за качествено и количествено доказване на добавки, ароматични продукти или техни субстанции във или върху храните.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Добавките към храните се доставят до потребителя само предварително опаковани.

(2) Министерът на здравеопазването определя с наредба:

1. изискванията към добавките към храните;

2. хранителните вещества (витамините и минералите), които могат да се влагат при производството на добавки към храните;

3. критериите за чистота на хранителните вещества, предназначени за влагане в

добавки към храните;

4. информацията, която трябва да се отбелязва при етикетиране на добавките към храните.

Чл. 6б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Само групи от производители на храни, които произвеждат храни с традиционно специфичен характер, подават в Министерство на земеделието и горите досиета на храните.

(2) Досиетата по ал. 1 включват заявление по образец, одобрен от министъра на земеделието и горите, и спецификация на храната, която съдържа следните данни:

1. наименование на храната;

2. описание на метода на производство и на характеристиките на използваните суровини и съставки;

3. доказателства за традиционния характер на суровините, традиционния състав на храните и/или традиционния начин на производство или преработка;

4. основните физични, химични, микробиологични и органолептични характеристики на храната, които изразяват нейния специфичен характер;

5. методите за проверка на характеристиките по т. 4.

(3) Наименованията на храните с традиционно специфичен характер трябва да бъдат традиционни за страната или района и да отговарят на изискванията на глава трета.

(4) Министерството на земеделието и горите може да изисква от заявителите предоставянето на допълнителни данни и документи и ги подпомага при изготвяне на спецификациите.

(5) Министерството на земеделието и горите води регистър на подадените досиета за храни с традиционно специфичен характер, в който се вписват данните по ал. 2. Информацията в регистъра по ал. 2, т. 1, 4 и 5 е публична.

(6) Редът за приемане и комплектоване на досиетата на храни с традиционно специфичен характер и за водене на регистъра по ал. 5 се урежда с наредба на министъра на земеделието и горите.

Чл. 6в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Храните са произведени по биологичен начин, когато са спазени правилата за биологично производство и контролът върху него.

(2) Лицата, които притежават сертификат за биологично производство на храни, могат да означават храните с думите "биологичен" или "био", поставени върху храните или върху информационни носители, които ги придружават.

Глава трета. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОПАКОВАНЕТО, ЕТИКЕТИРАНЕТО И РЕКЛАМАТА НА ХРАНИТЕ

Чл. 7. (1) За опаковането на храни и за контакт с храни се използват само материали и предмети, които:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) при съхраняване и използване по

предназначение и съгласно утвърдените изисквания не отделят в храната съставки в количества, представляващи опасност за човешкото здраве;

2. не променят външния вид, мириса, вкуса и състава на храната.

(2) Опаковките за храните не трябва да създават възможности за замърсяването на храните или за преминаването в тях на чужди и опасни за здравето на потребителя вещества.

(3) Опаковките на предварително пакетирани храни трябва да са изпълнени така, че да не позволяват промяна на храната.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министърът на здравеопазването и министърът на околната среда и водите определят с наредби:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) списъка на субстанциите, които могат да се използват за производство на материали и предмети за контакт с храни, както и вида на самите материали, критериите за чистота на субстанциите и специфичните условия за тяхното използване;

2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) допустимите граници на миграция на съставки от материалите и предметите във или върху храните, с които те влизат в контакт;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) основните правила за извършване на контрол на материалите и предметите, влизащи в контакт с храни, както и на субстанциите, от които са направени;

4. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) начина, по който се обозначава, че материалите и предметите са предназначени за контакт с храни, както и изискванията за необходимата информация върху опаковката им или в съпровождащата ги документация.

Чл. 9. (1) Производителите и търговците на храни са длъжни да предлагат на потребителите в страната храни, етикетирани на български език.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) При етиктирането на храните не се допускат обозначения, които приписват или подсказват свойства на храните, свързани с предпазване от възникването или с лекуване или диагностика на болести при човека.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Етиктирането, рекламирането и представянето на храните, включително тяхната форма, външен вид, опаковка, опаковъчен материал или предмет, начин на търговско аранжиране и подредба, и наличната информация за тях в медиите не трябва да заблуждават потребителите по отношение на характеристиката на храните, определена от тяхното естество, произход, идентичност, свойства, състав, трайност, начин на производство и употреба.

Чл. 10. (1) При етиктирането на храната се включват данни за наименованието, под което храната се продава, съставките на храната и тяхното съдържание, трайността на храната и условията, при които трябва да се съхранява, нето тегло или обем, име, седалище и адрес на производителя, маркировка за обозначаване на партидата, към която принадлежи храната, и указания за употреба, ако е необходимо.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министърът на здравеопазването, съгласувано с министъра на земеделието и горите определя с наредба условията и изискванията за представянето на хранителната информация при етиктирането на храните.

(3) Министерският съвет приема с акт изискванията за етикетирането и представянето на храните.

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.)

Глава четвърта. ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ХРАНИ

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Производство и търговия с храни се извършва от търговци и занаятчии само в обекти, регистрирани по реда на този закон и ако са налице следните условия:

1. всеки обект да отговаря на санитарните и/или на ветеринарно-санитарните изисквания, определени в специалните закони;
2. да има разработена технологична документация за групите храни, които ще се произвеждат в обекта;
3. да е внедрена система за самоконтрол за производствената или търговската дейност, която ще се извършва в обекта.

(2) Регистрацията на обект за производство или за търговия с храни се извършва от регионалната хигиенно-епидемиологична инспекция (РХЕИ), съответно от регионалната ветеринарномедицинска служба (РВМС) по местонахождението на обекта. Регионалната хигиенно-епидемиологична инспекция извършва регистрация на обектите за производство на храни от неживотински произход и на обектите за търговия с храни, с изключение на обектите за търговия на едро с храни от животински произход. Регионалната ветеринарномедицинска служба извършва регистрация на обектите за добив, производство, преработка, съхранение, пакетиране и препакетиране на суровини и храни от животински произход, както и на обектите за търговия на едро с храни от животински произход.

(3) За извършване на регистрацията лицата по ал. 1 подават заявление по образец, в което се посочват име и адрес на лицето, съответно седалище, адрес на управление, данъчен номер и код по БУЛСТАТ, както и адрес на обекта. Към заявлението се прилагат:

1. удостоверение за актуално състояние на заявителя, когато такова подлежи на издаване;
2. разрешение за ползване на обекта, издадено по реда на Закона за устройство на територията;
3. решение по оценка на въздействието на околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда, когато се изисква такова;
4. списък на групите храни или ястия, които ще се произвеждат или продават в обекта.

(4) При непълнота или нередовност на представените документи по ал. 3 в 10-дневен срок от подаване на заявлението съответният орган писмено уведомява заявителя за това и определя срок за отстраняване.

(5) В 30-дневен срок от подаване на документите по ал. 3 или от отстраняване на непълнотите или нередовностите по ал. 4 съответният орган извършва проверка за съответствие на обекта с условията по ал. 1. При констатиране на несъответствие с

изискванията органът издава предписание и определя подходящ срок за привеждане в съответствие.

(6) В 15-дневен срок след проверката или след привеждане в съответствие съобразно предписанието по ал. 5 съответният орган извършва регистрация на обекта.

(7) За регистрираните обекти съответният директор на РХЕИ или на РВМС издава удостоверение за регистрация в 7-дневен срок от регистрацията по ал. 6.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) При неотстраняване на непълноти в представените документи по чл. 12, ал. 4 и/или при неизпълнение на предписание по чл. 12, ал. 5 органът по чл. 12, ал. 2 прави мотивиран отказ за регистрация и уведомява заявителя за това.

(2) При непроизнасяне в срок на органа по чл. 12, ал. 2 е налице мълчаливо съгласие и се прилагат съответно чл. 28 и 29 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Заявителят има право да извършва производство или търговия в обекта, след като предварително писмено уведоми за това съответния орган и той не се произнесе с изричен отказ в 7-дневен срок от получаване на уведомлението.

(3) В случаите на мълчаливо съгласие съответният орган е длъжен да извърши вписването в регистъра по чл. 14, ал. 1 в 14-дневен срок от писменото уведомление по ал. 2, освен ако е направил отказ по ал. 1 или 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Регионалната хигиенно-епидемиологична инспекция, съответно РВМС, води регионален регистър на обектите за производство и търговия с храни съобразно компетентността си по чл. 12, ал. 2, който съдържа:

1. номер и дата на издаденото удостоверение на регистрирания обект;
2. адрес на обекта;
3. вид на обекта (за производство или за търговия);
4. групи храни, които се произвеждат или предлагат в регистрирания обект;
5. ветеринарен регистрационен номер за обектите, вписани в регистъра на РВМС;
6. фирмата или името на лицето, което извършва дейност по производство или търговия в обекта;
7. дата и основание за заличаване на регистрацията.

(2) Регионалната хигиенно-епидемиологична инспекция уведомява писмено в 7-дневен срок съответната РВМС за извършените от нея регистрации на обекти за търговия с храни от животински произход.

(3) Въз основа на регистрите на всички РХЕИ и РВМС в Министерството на здравеопазването, съответно в Министерството на земеделието и горите, се поддържат национални регистри на обектите за производство и търговия на храни, които са и в електронен вид. Националните регистри на обектите за производство и търговия на храни са публични и се публикуват в Интернет.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) При промяна на обстоятелствата, които подлежат на вписване по чл. 14, ал. 1, съответната промяна се вписва в регистъра и в

издаденото удостоверение.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Действието на регистрацията и на удостоверението е безсрочно.

(2) Регистрацията се заличава и удостоверението се обезсилва със заповед на директора на РХЕИ, съответно на РВМС, при:

1. прекратяване на дейността по искане на лицето, което извършва производство или търговия в обекта;

2. промяна на предназначението на обекта;

3. установяване на нарушения на нормативните изисквания за производство и търговия с храни, които създават непосредствена и голяма опасност за здравето на потребителите;

4. системни нарушения на хигиената на храните и на прилагането на системите за самоконтрол, констатирани от органите на държавния санитарен или ветеринарно-санитарен контрол;

5. неизпълнение на принудителна административна мярка по чл. 30, ал. 1, т. 4 - 7 и т. 9.

(3) В случаите, когато има заличена регистрация по ал. 2, т. 3, 4 или 5, лицето, за което са установени посочените нарушения, няма право да подава заявление и да иска нова регистрация за същия обект.

(4) По решение на управителния съвет на БАХПИ председателят на управителния съвет изпраща мотивиран сигнал до съответния орган при съмнения за нарушения на нормативните изисквания за производство или търговия с храни. При получаване на такъв сигнал контролният орган извършва проверка, като за резултата уведомява и управителния съвет на БАХПИ.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Производителите и търговците при извършване на стопанска дейност с храни са длъжни да спазват изискванията за хигиена на храните и да се съобразяват с добрата производствена практика при производството и търговията с храни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министърът на здравеопазването и/или министърът на земеделието и горите, съгласувано с министъра на икономиката, с наредби определят хигиенните изисквания към лицата, които произвеждат или търгуват с храни, и към условията за производство и търговия с качествени и безопасни храни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) За изпълнение на изискванията по ал. 2 браншовите организации на производителите и търговците на храни съвместно със сдруженията на потребителите могат да разработят по подотрасли правила за добра производствена практика при производството и търговията с храни.

(4) Препоръките по ал. 3 се прилагат след оценка и съгласуване с Националния съвет по безопасност на храните.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Производителите и търговците въвеждат и прилагат система за оценка на опасностите и за контрол на критичните точки за производство на безопасни храни, съгласувана с органите на държавния здравен контрол и Държавния ветеринарно-

санитарен контрол.

(2) Системата по ал. 1 се основава на:

1. анализиране на потенциалните опасности от замърсяване на храните при извършването на производствените операции в рамките на обекта;

2. определяне на етапите от технологичния процес, където съществуват възможности за поява на потенциалните опасности за храните, и вземане на решение кои от тях са най-съществени за безвредността на храните - критични точки;

3. определяне и въвеждане на процедури за наблюдение и контрол на определените опасности в критичните точки;

4. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) определяне и контрол на корективните действия при отклонение от критичните точки по т. 3;

5. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) периодично преразглеждане на дейностите по т. 1 - 4 с оглед на тяхната ефективност или актуализация в случаите на настъпили промени в производствения процес и/или произвежданата храна;

6. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) съхранение на информацията по т. 1 - 5 за срок три години.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Нова храна или хранителна съставка се пуска на пазара с разрешение на министъра на здравеопазването след оценка на възможните рискове за увреждане на човешкото здраве.

(2) За получаване на разрешение по ал. 1 едноличните търговци и юридическите лица, които желаят да пуснат на пазара нова храна или хранителна съставка, подават заявление в Министерството на здравеопазването, съдържащо наименование, седалище и адрес на управление и код по БУЛСТАТ на заявителя. В заявлението изрично се посочва кои документи и/или информация заявителят иска да бъдат поверителни. Към заявлението се прилагат следните документи:

1. копия от доклади за извършени проучвания на съответната нова храна или хранителна съставка, както и други данни, които доказват съответствие с чл. 4а;

2. техническо досие на новата храна или хранителна съставка;

3. предложение за начина на етикетирание и за представяне на новата храна или хранителна съставка;

4. разрешение за освобождаване на генетично модифицирания организъм в околната среда, издадено от министъра на околната среда и водите, в случаите на храна или хранителна съставка по чл. 4а, ал. 1, т. 1.

(3) Документите по ал. 2 се разглеждат от експертна комисия по новите храни и хранителни съставки, съставена от независими експерти в областта на медицината, биотехнологиите, токсикологията, микробиологията, агрономството, ветеринарната медицина, храненето, хранителните технологии, а при необходимост - и експерти от други специалности. Членовете на комисията се определят със заповед на министъра на здравеопазването.

(4) При установяване на непълноти в представените документи по ал. 2 или при необходимост от представяне на допълнителна информация в срок до 30 дни от подаване на заявлението председателят на комисията писмено уведомява заявителя за това и определя срок за изпълнение. При неотстраняване на посочените нередности в определения срок заявлението не се разглежда.

(5) В 45-дневен срок от подаване на заявлението Министерството на

здравеопазването предоставя за обществено обсъждане резюме на досието по ал. 2, т. 2, което не може да продължи по-дълго от 30 дни. Не може да бъде предоставена за обсъждане информация, определена от заявителя и потвърдена от комисията като поверителна.

(6) В тримесечен срок от получаване на документите по ал. 2, съответно от отстраняване на непълнотите по ал. 4, комисията по новите храни и хранителни съставки разглежда постъпилите становища от общественото обсъждане, изготвя доклад за оценка на безопасността за човешка консумация на новата храна или хранителна съставка и прави предложение до министъра на здравеопазването за издаване на разрешение за пускане на пазара или за отказ.

(7) Министерството на здравеопазването предоставя доклада на комисията на заинтересованите държавни органи, които в срок до 14 дни могат да направят бележки или да представят обосновано възражение за пускането на пазара на храната или хранителната съставка. Забележките или възраженията могат да се отнасят и до представянето или етикетирването на храната или хранителната съставка.

(8) Въз основа на доклада и предложението на комисията, както и на становищата по ал. 7 в 4-месечен срок от подаване на заявлението министърът на здравеопазването издава разрешение за пускане на пазара на нова храна или хранителна съставка или отказва издаването на разрешение.

(9) В разрешението се определят:

1. титулярят на разрешението;
2. идентичността (видът) на новата храна или хранителна съставка;
3. съставът на новата храна;
4. условията за употреба на новата храна или на хранителната съставка;
5. предназначението на новата храна или на хранителната съставка и нейната спецификация;
6. специфичните данни, които трябва да са отразени на етикета на новата храна или хранителна съставка.

(10) Министърът на здравеопазването в срока по ал. 8 мотивирано отказва издаване на разрешение за пускане на пазара на нова храна или хранителна съставка, когато становището на комисията по ал. 6 и/или на държавен орган по ал. 7 показва, че съществува риск за човешкото здраве.

(11) Отказът по ал. 10 подлежи на обжалване по реда на Закона за Върховния административен съд.

(12) При непроизнасяне в срока по ал. 8 е налице мълчаливо съгласие и се прилагат съответно чл. 28 и 29 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

(13) Министерството на здравеопазването създава и поддържа в електронен вид публичен регистър на издадените разрешения за пускане на пазара на нова храна или хранителна съставка, в който се вписват номер и дата на издаденото разрешение, както и данните по ал. 9, т. 1, 2, 4 и 6.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) В случаите, когато съществуват данни и информация, които установяват въз основа на налични всеобщо признати научни доказателства, че нова храна или хранителна съставка по чл. 4а, ал. 1, т. 2, 3 и 5 е съществено еквивалентна на съществуваща храна или хранителна съставка по

отношение на състав, хранителна стойност, метаболизъм, очаквана употреба и ниво на съдържащите се нежелани вещества, тази нова храна или хранителна съставка се пуска на пазара след уведомление до министъра на здравеопазването. За целта лицата по чл. 19, ал. 2 подават в Министерството на здравеопазването заявление, съдържащо необходимите данни и информация. В заявлението може да се посочат кои данни и информация са поверителни с оглед запазване на търговските интереси на заявителя.

(2) Лице, което е подало уведомление по ал. 1, без в заявлението да се съдържат необходимите данни и информация, няма право да пуска на пазара нова храна или хранителна съставка.

(3) Надлежно подадените уведомления за пускане на пазара на нова храна или хранителна съставка по ал. 1 се вписват съответно в регистъра по чл. 19, ал. 13.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Не се разрешава пускането на пазара на храна, която:

1. не е безопасна за консумация от потребителите;
2. уврежда или може да увреди здравето на хората;
3. е негодна за консумация от хората.

(2) Когато една храна, която не е безопасна за потребителите, е част от партида или доставка храни от един вид с еднакви характеристики, се смята, че цялата партида или доставка не отговаря на изискванията за безопасност, освен когато след извършване на проверка и/или лабораторни изследвания се установи, че останалата част от партидата или доставката е безопасна.

(3) Производителите и търговците на храни са длъжни:

1. незабавно да предприемат мерки за изтегляне от пазара на храни, за които смятат или предполагат, че са опасни за здравето на човека;
2. да предоставят информация на контролните органи за предприетите мерки за изтегляне на опасни храни от пазара и за гарантиране здравето на потребителя;
3. да оказват съдействие на контролните органи чрез предоставяне на информация за проследяване движението на храните.

(4) Когато опасната храна е достигнала до крайния потребител, производителите и търговците са длъжни по най-бързия начин да информират за причините за изтеглянето ѝ от пазара. В случай че предприетите мерки не са достатъчно ефективни за защита здравето на потребителя, производителите и търговците са длъжни да дадат информация за рекламацията на храните.

Чл. 21. Търговците са длъжни да предлагат на потребителите храните в същото добро състояние, в което са ги получили.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) За осигуряване на идентификация и проследимост на храните производителите и търговците на храни са длъжни да:

1. въвеждат и прилагат системи и правила за събиране и съхранение на информацията за храните, които произвеждат и предлагат на пазара, както и информация за доставчиците и купувачите;

2. етикетират и маркират храните, които предлагат или ще пуснат на пазара.

(2) Производителите и търговците на храни са длъжни при поискване да

предоставят на контролните органи информация по ал. 1.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Облъчване на храни с йонизиращи лъчения се разрешава, когато има основателна технологична необходимост за това, няма опасност за здравето на потребителя и е от полза за крайния потребител.

(2) Облъчването на храни може да бъде използвано само за следните цели:

1. намаляване опасността от хранителни заболявания чрез унищожаване на патогенни организми;
2. намаляване развалата на храните чрез забавяне или спиране на процесите на гниене и унищожаване на гнилостните микроорганизми;
3. намаляване загубите при съхранение на храните чрез забавяне на зреенето, прорастването или покълването;
4. премахване на вредните за растенията и за храните от растителен произход организми.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Облъчването на храните с йонизиращи лъчения се извършва само от лица, получили регистрацията за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лъчения от министъра на здравеопазването.

(2) Облъчването на всеки отделен вид храна се извършва след издаване на отделни разрешения за това от министъра на здравеопазването.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) За получаване на регистрацията за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лъчения може да кандидатства дееспособно физическо лице и юридическо лице, регистрирано в Република България, което подава до министъра на здравеопазването заявление по образец, съдържащо име и адрес на физическото лице, съответно наименование, седалище и адрес на управление, данъчен номер и код по БУЛСТАТ на юридическото лице, към което се прилагат:

1. заверено копие от лицензия за използване на източници на йонизиращи лъчения по чл. 15, ал. 3, т. 2 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия;
2. удостоверение за актуално състояние по регистрацията - от юридическите лица;
3. вид на източника на йонизиращо лъчение;
4. стандартизирани методи за определяне на общата средна погълната доза на полето и в облъчената храна.

(2) При установяване на непълноти в представените документи по ал. 1 и/или при необходимост от представяне на допълнителна информация заявителят се уведомява писмено в срок до 14 дни от подаване на заявлението за срока, в който да отстрани установените непълноти и/или предостави информацията. При неизпълнение в определения срок заявлението не се разглежда.

(3) Министърът на здравеопазването или оправомощено от него лице извършва регистрацията или прави мотивиран отказ за регистрацията в едномесечен срок от постъпване на заявлението, съответно от изтичане на срока по ал. 2.

(4) Изричният или мълчаливият отказ за регистрацията подлежи на обжалване по реда на Закона за Върховния административен съд.

(5) Регистрацията за облъчване на храни с йонизиращи лъчения има срок на

действие, равен на срока на действие на лицензията по чл. 15, ал. 3, т. 2 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия. За извършената регистрация на лицето се издава удостоверение в срока по ал. 3.

(6) Регистрацията се прекратява при:

1. смърт на физическото лице, съответно обявяване в несъстоятелност или ликвидация на юридическото лице;
2. отнемане, прекратяване или изтичане на срока на лицензията по ал. 1, т. 1;
3. системно нарушаване на изискванията на закона от регистрираното лице;
4. установяване, че регистрираното лице е предоставило неверни сведения, които са послужили като основание за извършване на регистрацията;
5. искане на регистрираното лице.

(7) При констатиране на нарушения в случаите на ал. 6, т. 3 и 4, на лицата се налагат и предвидените по този закон административни наказания или имуществени санкции.

(8) За извършената регистрация и издадените удостоверения се води публичен регистър, в който се вписват:

1. данни за лицето;
2. срокът на регистрацията;
3. данните по ал. 1, т. 3;
4. дата и основание за прекратяване на регистрацията.

(9) Министърът на здравеопазването издава наредба за определяне на видовете храни, които могат да се обработват с йонизиращи лъчения, както и за условията и реда за това.

Чл. 22в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Разрешение за облъчване на храна се издава за всеки отделен вид храна от министъра на здравеопазването.

(2) За издаване на разрешение за облъчване на храна нейният производител подава заявление до Министерството на здравеопазването, което съдържа вида на храната, която ще бъде облъчвана, обекта, в който ще се извърши облъчването, и обосновка за необходимостта и целта на облъчването.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилага декларация от лицето, предоставило храната за облъчване, с която се декларира дали храната или част от нея преди това са били подлагани на облъчване.

(4) Разрешението за облъчване на храна или отказ за това се издава в едномесечен срок от подаване на заявлението.

(5) Изричният или мълчалив отказ подлежи на обжалване по реда на Закона за Върховния административен съд.

Чл. 23. (1) (Предишен текст на чл. 23 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Всяко лице, заето в производството и търговията с храни, подлежи на предварителни и периодични медицински прегледи по установения за това ред.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г., в сила от 01.01.2005 г.) Във всеки обект за производство на храни трябва да работи лице, назначено по трудов договор, което

притежава висше или средно специално образование в областта на хранителната промишленост или има придобита квалификация в същата област по Закона за занаятите. Не се изисква назначаване на специалист, ако лицето по чл. 14, ал. 1, т. 6 отговаря на това условие.

Глава пета. ВНОС И ИЗНОС НА ХРАНИ

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) В страната се внасят храни, които отговарят на изискванията на Закона за храните, Закона за ветеринарно-медицинската дейност и нормативните актове по прилагането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Министерският съвет определя с наредба реда за вноса на храни от неживотински произход, както и координацията на държавните органи за осъществяване на контрол на вноса на тези храни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Когато съществува опасност за здравето на потребителите при внос на определени храни от неживотински произход, министърът на здравеопазването със заповед забранява, ограничава или определя специални условия за вноса им.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Внос на нови храни или хранителни съставки се извършва след получаване на разрешение от министъра на здравеопазването, което се издава по реда на чл. 19, ал. 2 - 13, които се прилагат съответно.

Чл. 24б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Условието и редът за внос на суровини и храни от животински произход в страната се уреждат по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 25. За храните от местно производство, предназначени за износ, са приложими и изискванията на страната вносител, ако това не противоречи на международен договор.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Внос на натурални минерални води в страната и тяхното разпространение в търговската мрежа се извършва след издаване на сертификат (разрешение) за внос от министъра на здравеопазването.

(2) За издаване на сертификата (разрешението) по ал. 1 вносителът на бутилирана натурална минерална вода подава заявление до министъра на здравеопазването, в което се посочват:

1. наименование, седалище и адрес на управление на фирмата вносител;
2. наименование и адрес на чуждестранната фирма - производител;
3. страната, от която се внася стоката;

4. търговска марка (название) на натуралната минерална вода.
- (3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:
  1. копие от съдебното решение за регистрация на българската фирма - вносител, съгласно Търговския закон и удостоверение за актуално състояние;
  2. копие от официалния документ за признаване на водата като натурална минерална от компетентния орган на съответната страна;
  3. документ, издаден от компетентния орган на съответната страна, удостоверяващ, че натуралната минерална вода отговаря на изисквания, определени в наредбата по чл. 4б, ал. 1;
  4. документи за проведени анализи на водата от акредитирани лаборатории.
- (4) Министърът на здравеопазването в срок до 10 дни от подаване на документите по ал. 2 и 3 издава сертификата (разрешението) или прави мотивиран отказ за това.
- (5) Изричният или мълчаливият отказ подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.
- (6) Вносните натурални минерални води, за които е издаден сертификат (разрешение) за внос, се включват в отделен раздел на списъка на натуралните минерални води.
- (7) Срокът на валидност на сертификата (разрешението) е 5 години.
- (8) За продължаване срока на валидност на сертификата (разрешението) се представя актуален документ по ал. 3, т. 3 преди изтичане на срока по ал. 7.
- (9) В случай че документът по ал. 8 не бъде представен в посочения срок, съответната натурална минерална вода се заличава от списъка по ал. 6.

Глава шеста. ДЪРЖАВЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ХРАНИТЕ

- Чл. 26. (1) На държавен контрол по този закон подлежат:
1. всички етапи на производството и търговията с храни;
  2. състоянието и начинът за използване на площадките, сградите, инсталациите и прилежащото им пространство, техническото и материалното оборудване, транспортните средства, свързани с производството и търговията с храни;
  3. суровините, съставките, добавките и другите продукти, които се използват за производство на храни;
  4. технологичните процеси за производство на храни;
  5. миещите, почистващите, дезинфекционните, дезинсекционните и дератизационните препарати и процеси;
  6. материалите и предметите, предназначени да влязат в контакт с храните;
  7. полуготовите и готовите храни;
  8. етикетирането, представянето и рекламата на храните;
  9. методите и средствата за съхраняване и консервиране на храните;
  10. хигиената на лицата, които влизат в контакт пряко или косвено с материалите и продуктите по т. 3, 5, 6 и 7;
  11. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) системите за самоконтрол, в това число технологичната документация.

(2) Контролът по ал. 1 се отнася както за храните, които се произвеждат и продават на територията на страната, така и за храните, предназначени за износ.

Чл. 27. (1) Държавният контрол върху храните се извършва във всички етапи на съответния процес на производство и търговия с храни, систематично или в случай на съмнение, без предварително уведомяване.

(2) Държавният контрол се състои от една или няколко от следните дейности:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) проверка на обекта за производство или търговия с храни;
2. вземане на проби и образци и провеждане на анализи и изследвания;
3. контрол на хигиената на персонала;
4. проверка на документацията;
5. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) проверка на системите за самоконтрол и на резултатите от тях;
6. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) наблюдение и мониторинг на всички етапи от производството и търговията с храни;
7. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) информиране на обществеността за безопасността на предлаганите на пазара храни, както и за риска за човешкото здраве, свързан с употребата на определени храни.

(3) Дейностите по ал. 2 могат да бъдат допълнени със:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) изслушване на лицето, извършващо производство или търговия с храни в обекта, и/или на лица, работещи в обекта;
2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) отчитане на стойностите, регистрирани от средствата за измерване, използвани в обекта;
3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) проверки на регистрираните стойности от средствата за измерване в обекта чрез използване на собствени средства за измерване от държавните инспектори.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Контролът върху храните се провежда от органите на държавния контрол по Закона за здравето, Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за съхранение и търговия със зърно.

(2) Непосредственият контрол се извършва от длъжностни лица - държавни инспектори.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Органите на държавния здравен контрол (ДСК) упражняват контрол върху всички храни, с изключение на храните от животински произход.

(2) Контролът по ал. 1 се извършва и върху:

1. обектите и условията за производство, преработка, пакетиране, препакетиране, съхранение и транспорт на храни;
2. обектите за търговия и условията за съхранение и транспорт на храни, с изключение на обектите за търговия на едро с храни от животински произход;
3. заведенията за обществено хранене, условията за приготвяне на храни в тях и използваните технологични методи;

4. вноса на храни от неживотински произход по реда на чл. 24.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Органите на държавния ветеринарно-санитарен контрол (ДВСК) упражняват контрол по отношение на храните от животински произход, включително техния внос, транзит и износ.

(2) Контролът по ал. 1 се извършва и върху:

1. обектите и условията за добив, производство, преработка, пакетиране, препакетиране, съхранение и транспорт на храни от животински произход;

2. обектите за търговия на едро и условията за съхранение и транспорт на храни от животински произход;

3. местата и условията за съхранение на храните от животински произход в обектите за търговия на дребно и в заведенията за обществено хранене.

Чл. 30. (1) Органите на държавния контрол върху храните имат право:

1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) на свободен достъп до всички производствени мощности в обектите за производство и търговия с храни;

2. да изискват сведения и документи, свързани с производството и търговията с храни, и да получават копия от тях;

3. да вземат проби и образци за лабораторни анализи и изследвания;

4. да дават задължителни предписания за провеждане на хигиенни и други мерки;

5. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) да забраняват въвеждането в експлоатация на производствените мощности в обектите за производство и търговия с храни, когато установят нарушения на хигиената на храните и на правилата за добра производствена практика за производство и търговия с храни;

6. да спират експлоатацията на производствените мощности или на части от тях временно или завинаги при установяване на нарушения на нормите и изискванията на този закон или на наредбите по прилагането му;

7. да спират реализацията на храни, които пряко или косвено застрашават здравето на хората, и да разпореждат те да бъдат унищожени, преработени или използвани за други цели;

8. да съставят актове за констатиране на административни нарушения;

9. да ограничават достъпа до обектите под възбрана чрез удостоверителни знаци.

(2) При изпълнение на своите задължения длъжностните лица по чл. 28, ал. 2 са длъжни да пазят в тайна научаваните от тях факти и обстоятелства, които имат поверителен характер или съставляват тайна с оглед интересите на физическите и юридическите лица.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Контролните органи предприемат необходимите мерки за забрана продажбата на храна или изискват изтеглянето ѝ от пазара, ако въпреки съответствието ѝ със специфичните изисквания за безопасност има основателни причини за съмнение, че храната е опасна.

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Министерството на здравеопазването

и Министерството на земеделието и горите изграждат и поддържат система за бързо съобщаване в случай на опасност за човешкото здраве, която произтича от храна, пусната на пазара.

(2) Министерският съвет определя с наредба условията и реда за изграждане на системата, както и процедурата за бързо съобщаване по ал. 1.

(3) При постъпване на информация за съществуването на сериозна опасност за човешкото здраве, която произтича от храна, пусната на пазара, органите по чл. 29 и 29а са длъжни незабавно да предприемат действия по уведомяване чрез системата за бързо съобщаване.

(4) Органите по чл. 29 и 29а предоставят на потребителите информация относно съществуването и характера на опасността, данните за идентификация на храната и предприетите мерки.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Лицата, които произвеждат и търгуват с храни, са длъжни:

1. да изпълняват предписанията на органите на държавния контрол;
2. да не пречат контролните органи в осъществяването на правомощията им по този закон;

3. да водят документация съгласно изискванията на този закон.

(2) Лицата, които произвеждат и търгуват с храни, имат право:

1. да обжалват актовете на органите по този закон;
2. в срок до три работни дни от получаване на съобщението за резултата от анализа на взетите проби от храни и заключенията на контролните органи да поискат контролна експертиза.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Провеждането на анализи и изследвания на храни за съответствието им с изискванията по този закон и нормативните актове по неговото прилагане се извършва в лаборатории, акредитирани от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация".

(2) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.)

Чл. 33. (1) (Предишен текст на чл. 33 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Условията и редът за вземане на проби от храни се определят с наредба на министъра на здравеопазването, съгласувано с министъра на земеделието и горите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) За анализ и изследване на храните и хигиенните условия могат да се използват различни методи, включително експресни, при условие че са чувствителни, точни и възпроизводими, с ясно определена област на приложение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Съответствието на даден метод с изискванията по ал. 2 се установява чрез междулабораторни изпитвания.

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Когато е необходимо, с цел определяне на състава, условията на производство, опаковането и етикетирването на храните се използват нормативно определени методи за вземане на проби и методи за анализ и изследване съгласно наредбите по чл. 5 и 6.

(5) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Ако се получи разлика в интерпретацията на

резултати от лабораторно изследване на храни, за които са приложени различни методи за анализ, валидни са използваните по ал. 4.

Чл. 34. (1) Създава се Национален съвет по безопасност на храните към Министерския съвет за координиране провеждането на държавната политика по безопасността на храните.

(2) Председател на Националния съвет по безопасност на храните е главният държавен санитарен инспектор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) В състава на Националния съвет по безопасност на храните се включват по един заместник-министър на земеделието и горите и на икономиката, по един представител на Комисията по търговия и защита на потребителите и БАХПИ. Решенията на Националния съвет по безопасност на храните се вземат единодушно.

Чл. 35. Националният съвет по безопасност на храните има следните функции и задачи:

1. предлага на Министерския съвет промени в правното регулиране на безопасността на храните в съответствие с принципите на Европейския съюз и на Световната търговска организация;

2. предлага на Министерския съвет структурни и административни промени в контролната система;

3. възлага на експерти изготвянето на проекти на нормативни документи и ги съгласува със заинтересуваните ведомства;

4. координира действията на държавните органи и обществените организации по отношение на контрола върху храните;

5. представя държавата и координира участието на експертно ниво в работата на международните организации по проблемите на безопасността на храните.

Чл. 36. (1) Министерският съвет приема Правилник за работата на Националния съвет по безопасност на храните.

(2) Националният съвет по безопасност на храните се свиква на заседания от неговия председател най-малко веднъж на два месеца. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на съвета.

(3) Националният съвет по безопасност на храните може да създава комисии и работни групи при необходимост от проучване за подготовка на решение по отделни проблеми.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Когато възникне непосредствена и голяма опасност за общественото здраве от консумацията на определени храни, министърът на здравеопазването и/или министърът на земеделието и горите със заповед определя необходимите мерки за отстраняване на опасността.

(2) Мерките по ал. 1 са:

1. забрана за пускане на пазара или нареждане за преустановяване на пускането на пазара на храната;

2. забрана за използването на храната;

3. определяне на специални условия за пускане на пазара на храната;
  4. други подходящи мерки в зависимост от ситуацията.
- (3) Заповедите по ал. 1 се обнародват в "Държавен вестник".

Глава шеста.

"а" ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ХРАНИ (НОВА - ДВ, БР. 102 ОТ 2003 Г.)

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Професионални организации на производителите на храни са браншовите организации на производителите на храни, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Браншовите организации на производителите на храни имат право да:

1. разработват по браншове правила за добрите производствени практики, модели на системи за анализ на опасностите и контрол на критичните точки и други системи за самоконтрол при производството на храни, както и други професионални изисквания с цел осигуряване на качеството и безопасността на храните;

2. участват в разработването на стратегии, анализи, програми и становища за развитие на съответния бранш и съдействат за тяхното изпълнение;

3. създават и поддържат база данни за експерти в съответния бранш за оказване на съдействие на производителите на храни, както и на държавните органи;

4. разработват етични кодекси, регламентиращи професионалната етика в подотраслите на хранителната промишленост и недопускането на нелоялна конкуренция между производителите на храни;

5. информират компетентните органи за извършени нарушения при производството и/или търговията на храни;

6. участват в изготвянето на нормативни актове за съответния бранш или дават становища по проекти на такива актове;

7. организират провеждането на курсове за повишаване на квалификацията на лицата, заети с производството на храни;

8. разработват браншови стандарти за групите храни и ги предоставят в Националния съвет по безопасност на храните за информация.

Чл. 37б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Българска асоциация хранителна и питейна индустрия (БАХПИ) е национална междупрофесионална организация на производителите на храни, която има право да:

1. участва в изготвянето на стратегии и програми за развитие на производството и търговията с храни;

2. подпомага Министерството на земеделието и горите и Министерството на здравеопазването в изготвянето на доклади за състоянието на производството и преработката на храни;

3. участва в разработването и дава становища по проекти на нормативни актове в областта на хранителната промишленост;

4. осъществява координация на дейността на браншовите организации на производителите на храни, включително тези, които не са нейни членове, във връзка с

правата им по този закон.

Чл. 37в. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Браншовите организации на производителите на храни подпомагат работата на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация за осъществяване на политиката и стратегията им за развитие на хранителната промишленост.

Чл. 37г. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Областните управители и общинските съвети предоставят на националната междупрофесионална организация на производителите на храни и на браншовите организации на производителите на храни помещения - държавна или общинска собственост, необходими за осъществяване на дейността им, по реда на Закона за държавната собственост, съответно на Закона за общинската собственост.

Чл. 37д. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Държавните органи и ведомства, както и органите на местното самоуправление и местната администрация оказват съдействие и предоставят информация на националната междупрофесионална организация на производителите на храни за осъществяване на функциите ѝ, предвидени по този закон.

(2) При разработването на проекти на нормативни актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на хранителната промишленост, компетентните държавни органи изискват становища от съответните браншови организации. В случай че в срок 7 работни дни от получаване на искането не постъпи становище, се смята, че организацията няма бележки по проекта.

Глава седма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Който произвежда и продава нова храна или хранителна съставка в нарушение на чл. 19 или чл. 19а от този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 500 лв. до 1500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1500 лв. до 3000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1500 лв. до 3000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 лв. до 5000 лв.

Чл. 39. (1) Който използва добавки, ароматични продукти и разтворители, които не са разрешени, при производството на храни или са в количества по-високи от определените, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 40. (1) Който използва материали и предмети за контакт с храни, които не са разрешени за тази цел, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - от 500 лв. до 1000 лв.

(2) Който опакова храни в опаковки, които променят външния вид, мириса и вкуса на храната и създават възможност за замърсяването ѝ и за преминаване в нея на чужди и опасни за здравето на човека вещества, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - от 500 лв. до 1000 лв.

(3) За нарушение по ал. 1 и 2, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 41. (1) (Доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите и изискванията, свързани с представянето, етикетирането и рекламата на храните, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 лв. до 3000 лв.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Който произвежда храни в обект, нерегистриран по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1000 лв. до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1000 лв. до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 лв. до 4000 лв.

Чл. 43. (1) Който произвежда и продава храни в нарушение на чл. 17, ал. 1 и чл. 18, ал. 1 от този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 200 лв. до 1500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1500 лв. до 3000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1500 лв. до 3000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 лв. до 5000 лв.

Чл. 44. (1) Който внася в страната храни, които не отговарят на изискванията на този закон или на подзаконовите актове по прилагането му, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 200 лв. до 1500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1500 лв. до 3000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1500 лв. до 3000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 лв. до 5000 лв.

Чл. 45. Който работи или допуска да работи лице, заето в производството и търговията с храни в нарушение на чл. 23, се наказва с глоба от 20 лв. до 150 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 150 лв. до 250 лв.

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Който извършва облъчване на храни с йонизиращи лъчения в нарушение на чл. 22б или чл. 22в, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 2000 до 5000 лв., а на юридически лица или еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв.

Чл. 45б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г., в сила от 01.01.2005 г.) (1) Който произвежда храни в нарушение на чл. 23, ал. 2, се наказва с глоба от 500 до 1500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 1000 до 3000 лв., а на юридически лица или еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) Който отказва или пречатства извършването на държавен контрол в обектите за производство и търговия с храни или вземането на проби от органите на държавния контрол, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 500 лв. до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 1000 лв. до 1500 лв.

Чл. 47. (1) Който не изпълни предписание на органите на държавния контрол по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 лв. до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 лв. до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 лв. до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 лв. до 3000 лв.

Чл. 48. (1) Който наруши разпоредбите на този закон или наредбите по прилагането му, извън случаите по чл. 38 - 47, се наказва с глоба от 50 лв. до 200 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 200 лв. до 500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 200 лв. до 500 лв., а при повторно нарушение - от 500 лв. до 2000 лв.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Длъжностно лице, което не извърши вписване в регистъра по чл. 14 на обект при условията на чл. 13, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 извършителят се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 49. (1) Нарушенията по чл. 38 - 48 се установяват с актове, съставени от инспекторите по държавния контрол съгласно чл. 28.

(2) Наказателните постановления се издават от ръководителя на съответния орган на държавния контрол в зависимост от подчинението на длъжностното лице, установило нарушението.

Чл. 50. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления за нарушенията се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 51. (1) Административните мерки по чл. 30, т. 5 и 6 се налагат със заповед на ръководителя на съответния орган на държавния контрол.

(2) Мерките по чл. 30, т. 7 се налагат със заповед на:

1. ръководителите на органите по ал. 1, когато стойността на храните е до 10 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) главния държавен здравен инспектор или генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба, когато стойността на храните е от 10 000 лв. до 100 000 лв.;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) министъра на здравеопазването и министъра на земеделието и горите, когато стойността на храните е над 100 000 лв.

(3) Заповедите по ал. 1 и 2 подлежат на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(4) Обжалването на заповедите по ал. 1 не спира изпълнението им.

Чл. 52. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) За всяко тримесечие РВМС и РХЕИ изпращат на БАХПИ справки за издадените и влезли в сила наказателни постановления за системни нарушения и за нарушения, застрашаващи околната среда или здравето на потребителя.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Производство" е цялостен или частичен процес на добив, преработка, приготвяне, пакетиране, етикетироване и съхраняване на храни.

2. "Търговия" е процес на внос, износ, съхраняване, препакетиране, транспорт, продажба и представяне за продажба на храни, предлагане на храни в места за обществено хранене, както и предоставяне на потребителите на безплатни мостри от храните.

3. "Производител" е всяко физическо или юридическо лице, което произвежда храни, добива или преработва суровини или се представя като производител, като поставя върху храната, опаковката ѝ или върху търговската документация, която я

съпровождат, своето име, свой производствен или друг отличителен знак.

4. "Търговец" е всяко физическо или юридическо лице, което се занимава с търговия с храни по смисъла на т. 2.

5. (доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Потребител" е физическо лице, което консумира или употребява храна по смисъла на чл. 2, ал. 1 и 2.

6. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Обект за производство на храни" е всяко помещение или сграда, в което се извършва добив, частична или цялостна преработка, приготвяне, пакетиране, препакетиране, бутилиране, етикетирание, съхранение или търговия с храни, предназначени за човешка консумация.

7. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Храна, която не е безопасна за консумация от потребителите" е храна, която уврежда или може да увреди здравето на хората или е негодна за консумация, като при определянето ѝ като такава трябва да се вземат предвид:

а) условията на нормалната ѝ употреба от и на всеки етап от добива, преработката, производството и предлагането на храната;

б) информацията, предоставена на потребителите чрез етикетирание или друг достъпен начин за получаване на информация за предпазване от специфични вредни за здравето ефекти на определена храна или група храни.

8. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Храна, която уврежда или може да увреди здравето на хората" е храна, която е определена като такава на основание на:

а) влаганите добавки или съставки, извличането на основни компоненти на храната, както и прилаганите методи на технологична обработка;

б) непосредствените, краткосрочните и дългосрочните ефекти на храната върху здравето на потребителите и бъдещите поколения;

в) възможните кумулативни токсични ефекти при консумация на храната;

г) специфичната възприемчивост на определени групи от населението, когато една храна е предназначена за консумация от тези групи.

9. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Храна, която е негодна за консумация от хората" е храна, която е:

а) замърсена с физични, химични и микробиологични замърсители, или

б) развалена, или

в) с изтекъл срок на трайност, или

г) с нарушена цялост на опаковката, или

д) добита, произвежда се и се предлага в нерегистрирани обекти или при условия, които не отговарят на изискванията на този закон.

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Заблуждаваща потребителя храна" е храна, която е със състав, свойства и характеристики, които не отговарят на изискванията за нея, залегнали в действащите нормативни актове, но по външен вид, етикетирание, представяне и реклама има претенции за това.

11. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Добавка в храни" са вещества от натурален или изкуствен произход, които обикновено не се използват самостоятелно като храна или като суровина за производство на храни, независимо от това дали имат хранителни свойства, и които се добавят по технологични съображения към храната при производството, обработката, опаковането, транспорта или съхраняването ѝ и остават като нейна съставка.

12. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Етикетирание" са всички текстове, обозначения, марки на производителя и търговски марки, изображения и знаци, които

придружават или се отнасят за дадена храна и са нанесени върху опаковката ѝ под формата на етикет, пръстен или капак, поставен върху нея, или са отразени в документи, указания и обяви, които ги съпровождат.

13. (предишна т. 11, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Хигиена на храните" е съвкупността от всички необходими мерки за гарантирането на безопасността и запазването на хранителната стойност на храната, които се предприемат на всеки етап от производството и търговията с храни.

14. (предишна т. 12, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Добра производствена практика" е системата от основни хигиенни и технологични правила за работа, съответно "добра хигиенна практика" и "добра технологична практика", която се прилага при производството и търговията с храни, за да се сведе до приемлив минимум рискът от замърсяване на храните чрез производствена или човешка дейност. Правилата се отнасят до проектирането, състоянието и поддържането на сградите, помещенията, машините, апаратите, основните и спомагателните технически съоръжения, приемането и съхранението на суровините, на основните, спомагателните и опаковъчните материали, хигиената и обучението на персонала, системите за проследяване и контрол на качеството и технологичния процес, воденето на документация.

15. (предишна т. 13, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Анализ на опасността и контрол в критични точки" представлява система за самоконтрол, основаваща се на научен подход за осигуряване безопасността на храната по цялата верига от добиването на суровините до крайния потребител, чрез определяне и анализ на потенциалните опасности, оценка на рисковете, определяне на критични точки и граници, мерки за постоянен контрол и наблюдение чрез съвременни експресни методи, за водене на документация и коригиращи действия, за предотвратяване или намаляване до приемливи нива на риска от производство на опасни храни и хранително натравяне и/или нараняване.

16. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Замърсител" е всяко вещество от органичен или неорганичен произход, което не е добавено умишлено към храните, а попада в тях при добива, производството, преработката, обработката, пакетирането, транспорта и съхраняването им.

17. (предишна т. 15 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Странични примеси" са допълнителна материя или чужди обекти, като: части от насекоми или цели мъртви насекоми; екскременти от животински произход; косми; перушина; кости; сламки; костилки; черупки; метални парчета; пластмаса; почва; камъчета; парчета от стъкло; хартия; дървесина; лични вещи; люспи от боя или ръжда; смазка; грес и др.

18. (предишна т. 16, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Системни нарушения" са три и повече едни и същи нарушения на нормативно установените изисквания при производството и търговията с храни, извършени в една календарна година, за които на лицата са наложени административни наказания с влезли в сила наказателни постановления.

19. (предишна т. 17 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Повторно нарушение" е нарушение, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

20. (предишна т. 18 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Групи храни" са храни, обединени на базата на техния произход и състав, както следва:

- а) мляко и млечни продукти;
- б) месо и месни продукти;

- в) (доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) риба и други морски храни и рибни продукти;
- г) (доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) яйца и яйчни продукти;
- д) мазнини;
- е) зърнени храни и храни на зърнена основа;
- ж) картофи и кореноплодни;
- з) варива;
- и) зеленчуци - сурови, сготвени, консервирани, замразени, изсушени, ферментирани, зеленчукови сокове;
- к) плодове - пресни, замразени, изсушени, консервирани, под формата на нектари и плодови сокове, конфитюри, мармалади и компоти;
- л) ядки и маслодайни семена;
- м) захар, захарни и шоколадови изделия, мед;
- н) подправки - пресни и изсушени;
- о) безалкохолни напитки;
- п) кафе, чай, какао;
- р) други храни - майонези и салатени сосове; детски храни; плодови и билкови чайове; трапезна сол; минерална вода;
- с) (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) месни и месо-растителни консерви;
- т) (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) готови за консумация храни в консервиран, замразен, концентриран или изсушен вид;
- у) (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) храни със специално предназначение, които поради специфичния си състав или начин на производство ясно се разграничават от храните за нормална консумация.

21. (предишна т. 19, изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Храни от животински произход" са суровини и продукти, добити от млекопитаещи, птици, земноводни, влечуги, риби, молюски, ракообразни, рептилии, амфибийни, други гръбначни и безгръбначни животни, отглеждани от човека със стопанска и нестопанска цел или обитаващи дивата природа със или без добавка, претърпели или не съответната технологична преработка или обработка.

22. (предишна т. 21 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Хранителна информация" са данните за съдържание на енергия и хранителни вещества, както и хранителните претенции, които се включват при етикетирането на храните.

23. (предишна т. 22 - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Държавен контрол върху храните" е контрол от органите по чл. 28 за спазване на изискванията при производството и търговията с храни за защита на здравето на хората и информиране на потребителя.

24. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Нелоялна конкуренция" е всяко действие или бездействие при производството и/или търговията с храни, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на конкурентите в отношенията помежду им или в отношенията им с потребителите.

25. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Козметичен продукт" е всяка субстанция или препарат, предназначен за контакт с различните външни части на човешкото тяло - кожа (епидермиса), коса, нокти, устни и външни полови органи, или със зъбите и лигавицата (мукозната мембрана) на устната кухина, изключително или преди всичко с цел тяхното почистване, парфюмиране, промяна на външния вид и/или корекция на миризмите и/или предпазване и поддържане в добро състояние.

26. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Добавки към храненето" са храни, предназначени да допълнят нормалната диета и които представляват концентрирани

източници на витамини и минерали или други вещества с хранителен или физиологичен ефект, използвани самостоятелно или в комбинация, които се предлагат на пазара в дозирани форми като капсули, таблетки, хапчета и други подобни, на прах, ампули с течност и други подобни течни или прахообразни форми, предназначени да бъдат приемани в предварително дозирани малки количества.

27. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Миграция" е процес на преминаване и проникване на нискомолекулни вещества от материалите и предметите към храните, с които те са в контакт.

28. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Генетично модифициран организъм" е организъм, с изключение на хората, в който генетичният материал е бил променен чрез прилагане на техники, разрешени със специален закон.

29. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Пускане на пазара" е съхранение с цел продажба, включително предлагането за продажба или дистрибуция, независимо срещу заплащане или не, както и самата продажба и дистрибуция на храните.

30. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Риск" е възможността за възникване на неблагоприятен здравен ефект, когато степента на този ефект значително го доближава до опасност за здравето.

31. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Проследимост" е възможността за проследяване на храната във всички етапи на производство и търговия.

32. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Краен потребител" е този, който няма да използва храната с цел производство или търговия.

33. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Суровини от животински произход" са продукти, получени от млекопитаещи, птици, земноводни, влечуги, риби, молюски, ракообразни, рептилии, амфибийни, други гръбначни и безгръбначни животни по специални технологии и предназначени за производство на хранителни продукти.

34. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Остатъци" са следи от едно или повече вещества или техни остатъчни метаболити и продукти на тяхното разграждане, прилагани като средства за растителна защита, установени във или върху проби от храни от растителен или животински произход, предназначени за човешка консумация.

35. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Храна с традиционно специфичен характер" е храна, за която могат да бъдат представени доказателства, че е произвеждана в продължение на не по-малко от 50 години и притежава характерна черта или набор от характерни черти, които я разграничават ясно от други подобни храни, принадлежащи към същата категория.

36. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) "Негодна храна за консумация от човека" е храна, която е неподходяща за употреба според нейното предназначение, вследствие на замърсяване, микробиологични промени, развала, изтекъл срок на трайност или нарушена цялост на опаковката.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Правилата за биологично производство на храни от растителен произход, вносът на храни от растителен произход, произведени по биологичен начин, и тяхното означаване се определят съгласно Закона за защита на растенията.

(2) Правилата за биологично производство на храни от животински произход, вносът на храни от животински произход, произведени по биологичен начин, и тяхното означаване се определят съгласно Закона за животновъдството.

(3) Спазването на правилата за биологично производство на храни се удостоверява със сертификат, издаден въз основа на извършения контрол.

(4) Разрешение за контрол върху биологичното производство на храни от растителен произход се получава по реда на Закона за защита на растенията.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Заварените до влизането в сила на този закон производители на храни привеждат производствената си дейност и се регистрират в съответствие с изискванията на закона в срок две години от влизането му в сила, а по чл. 18 - при въвеждане на системата.

§ 3. Заварените към влизането в сила на този закон търговци на храни привеждат дейността си в съответствие с изискванията на закона в срок една година от влизането му в сила, а по чл. 18 - при въвеждане на системата.

§ 4. Наредбите по прилагането на този закон се издават в шестмесечен срок от влизането му в сила.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 30 септември 1999 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2003 Г.)

§ 56. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Министерството на икономиката предоставя регистъра на предприятията за производство на храни и документацията към него на органите по чл. 12, ал. 2.

§ 57. (1) Предприятия, които произвеждат храни и имат регистрация от Министерството на икономиката (Министерството на промишлеността) по реда на чл. 12, въз основа на нея получават служебно издадени удостоверения по реда на този закон от съответния орган по чл. 12, ал. 2.

(2) Процедурите за регистрация на предприятия, които произвеждат храни, за които са подадени документи в Министерството на икономиката (Министерството на промишлеността) по чл. 12, се довършват по реда на този закон от органите по чл. 12, ал. 2, без да е необходимо подаване на ново заявление и документи.

(3) В срок до 31 декември 2004 г. производителите на храни по ал. 1 допълват данните по регистрацията си съобразно изискванията на този закон.

§ 58. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон лицата, които извършват производство и/или търговия с храни в нерегистрирани обекти за производство или търговия на храни, правят искане за регистрация при условията и по реда на чл. 12.

§ 59. Навсякъде в закона думите "министъра/ът на земеделието, горите и аграрната реформа" и "Министерството на промишлеността" се заменят съответно с "министъра/ът на земеделието и горите" и "Министерството на икономиката".

§ 60. За целите на държавния контрол до 31 декември 2004 г. министърът на здравеопазването и министърът на земеделието и горите със заповед могат да разпоредят провеждане на анализи и изследвания и в други неакредитирани лаборатории за изпитване на храни от системата на Министерството на здравеопазването, съответно на Министерството на земеделието и горите, различни от тези по чл. 32.

§ 61. (1) Обектите за добив на месо и обектите за производство на мляно месо и месни заготовки с индустриален капацитет по смисъла на Закона за ветеринарномедицинската дейност и подзаконовите актове по неговото прилагане въвеждат системата по чл. 18, ал. 1 в срок до 31 декември 2005 г.

(2) Всички обекти за производство и търговия с храни, с изключение на тези по ал. 1, въвеждат системата по чл. 18, ал. 1 в срок до 31 декември 2006 г.

§ 62. Разпоредбите на § 29 - относно чл. 23, ал. 2, и § 51 - относно чл. 45б, влизат в сила от 1 януари 2005 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(ОБН. – ДВ, БР. 70 ОТ 2004 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2005 Г.)

§ 32. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г.) навсякъде думите "държавния санитарен контрол" се заменят с "държавния здравен контрол", думите "Закона за народното здраве" се заменят със "Закона за здравето" и думите "главен държавен санитарен инспектор" и "главния държавен санитарен инспектор" се заменят съответно с "главен държавен здравен инспектор" и "главния държавен здравен инспектор".

.....
§ 41. Законът влиза в сила от 1 януари 2005 г., с изключение на чл. 53, ал. 3, която влиза в сила от 1 януари 2006 г.